

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 4216876
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Temmuz 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

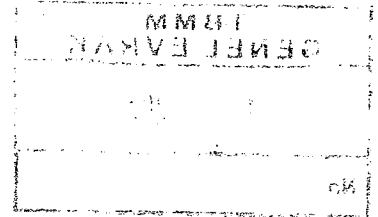
Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 124 Sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU'NUN
TBMM 7/66383 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Uludağ eteklerinde Keleş civarında doğan Nilüfer Çayı; Deliçay, Ayvalı Deresi, Sultaniye, Kurtkaya, Değirmendere, Yaylacıkdere, Kaplıkaya derelerinden de beslenerek, Susurluk Çayı ile birleşiyor ve 200 kilometre sonra Karacabey Boğazı civarında Marmara Denizi 'ne dökülmektedir. Nilüfer Çayında sanayileşme ve nüfus artışından kaynaklı su kirliliğinin arttığı, fabrikaların kimyasal atıklarını arıtmadan kaçak olarak dereye bıraktığı yerel ve ulusal medyada konu olmuştur. Ayrıca bu su kaynağımızın tarım arazilerimizde sulama amaçlı da kullanılması nedeniyle topraklarda tuzluluk ve ağır metal içeriğindeki artışta önemli seviyelere gelmiştir. Su kaynağından çıktığında kokusuz, berrak, duru, şeffaf renkli iken Marmara Denizi ile birleştiği noktada kokulu, siyah ve kırmızı renkli katran gibi bir hal aldığı bilinmektedir. Yeşil Bursa'mızın doğasının korunması için acilen Nilüfer Çayı'nda ıslah ve temizleme çalışması yapılması gerekmektedir. Birçok gıda ürününün bu topraklarda yetişmesi de kanser riskini arttırmaktadır.

Bu bilgiler çerçevesinde;

- 1-Nilüfer Çayında yaşanan kirliliği önlemek için yapılan ya da planlanan bir çalışma var mıdır?
- 2-Bakanlığımızın çay üzerindeki arıtma tesislerinin modernize edilmesi ve kaçak kimyasal atıkların dökülmesini önlemek için detektör cihazların konulmasına yönelik bir çalışma planlamakta mıdır?
- 3-Nilüfer Çayı'nı etkileyen bu kirliliğin önlenmesi için bölgedeki sanayi atıklarının düzenli takip edilmesi ve periyodik olarak ölçümlerinin yapılması gerekmektedir. Denetimler ne sıklıkla yapılmaktadır, yapılan denetimlerde herhangi bir idari ya da cezai yaptırım uygulanmış mıdır?
- 4-Marmara Denizindeki müsilağ sorununun en büyük nedeni olarak kirlilik gösterilmektedir. Marmara Denizindeki Müsilağ Temizliği Eylem Planına Nilüfer Çayının 'da eklenmesi ve bu kapsamda gerekli çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmakta mıdır?

CEVAP

Bakanlığımızca 22.06.2021 tarihinde 2021/13 sayılı Marmara Deniz Havzası Eylem Planı Kapsamında Deşarj Standartlarında Kısıtlama Genelgesi yayımlanmış olup Genelge ile, Boğazlar ve Susurluk Havzası dâhil Marmara Denizi Hidrolojik Havzası'nda ve bu havzada yer alan illerden İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamında, sanayi ve evsel atıksu arıtma tesisleri için Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği ekinde yer alan ve kirliliğin göstergesi olan Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) parametresinde kentsel atıksularda %20 oranında, endüstriyel atıksularda ise her bir sektör için yeni bir deşarj standardı düzenlemesi yapılarak yaklaşık %50 ye kadar kısıtlamalar yapılmıştır. Genelge ile değiştirilen şartlara uyum için süreler belirlenerek iş termin planları alınmış olup taahhüt edilen sürelerle uyum durumu Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan, Türkiye genelinde kurulu kapasitesi 5000 m3/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri, Marmara Bölgesinde ise kurulu

kapasitesi 1.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 online izlenerek veriler Bakanlığımız merkezi veri tabanına aktarılmaktadır. On-line atıksu izleme istasyonlarında Sıcaklık, pH, Çözünmüş oksijen, Elektriksel İletkenlik, Debi, Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) ve Askıda Katı Madde (AKM) parametreleri Bakanlığımız Sürekli İzleme Merkezine (SİM) on-line olarak iletilmektedir. 22.03.2015 tarihli ve 29303 sayılı Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri Tebliği kapsamında kurulan sistemlerde verilen uyarıya göre sistem otomatik numune alıp, alınan numune Bakanlığımızdan yetkili bir laboratuvarında veya Çevre Referans Laboratuvarında analizi yapılmakta ve analiz sonucuna göre gerekli işlemler başlatılmaktadır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personeli tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında; ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti de 15 nci maddesi kapsamında kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.

Bursa İlinde 2019 yılından günümüze kadar toplam 5892 denetim gerçekleştirilmiştir. Bu denetimlerden 3076 adedi su kirliliğinin önlenmesine yönelik çevre denetimleri olup 10.980.487 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Nilüfer Çayı da söz konusu genelge ile belirlenen alanda yer almakta olup, aynı kısıtlamalar Nilüfer Çayı için de geçerlidir.